

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

In quo Daudis Regis ac Prophetæ, aliorumque sacrorum Vatum Psalmi; ex
Hebraica veritate in Latinum carmen obseruantissimè conuersi

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

De Divinorum Nominvm vsu & interpretatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44993

Quidquid & in nobis contingat fortè placere,
 Id totum volumus numeris esse tui.
 Non deerit, nostros qui versus culpet inertes;
 In me surget edax inuidiaq; furor.
 Et quibus antiqua est tantùm laudata vetustas,
 Aut procul a patrio gloria nata solo:
 Fabula quosue iuuat, laus vel male ficta tyranni
 Indigni, atque alio non relegenda die.
 In me quisquis erit, quidquid libet ingerat, ipse
 Excipiam tacitus, compositusq; feram:
 Dum modo quæ inculto carpat mihi reddita versu,
 Is tua dicta avidus proficiensq; legat.
 Si legere hæc nolit propter me, ac tangere vitet
 Arduus ascito quisque supercilio:
 At leget hæc comitum mitissima turba tuorum
 Iessiades, & grex audiet ipse tuus:
 Queis Rex, vel pastor, quocumq; & cultus amictu,
 Murice, vel pingui velle, diligeris.
 Vos etiam Coreh pueri lectissima proles,
 Queis dedit arcano concinere ore Deus:
 Inter vestra lyram ne spernite & organa nostram,
 Que cupit in vestros grata venire sinus.
 Hæc postrema strepet, sensu tamen apta fideli,
 Attendens vestras excipiensq; notas.
 Quam si prima minus dignentur & atria fano
 Proxima, sublimes quo decet ire sonos:
 Accinat e medio quo surgunt pulpita muro,
 Audire hanc populus possit ut ipse pius.
 Parcite ad extremas illam remouere profani.
 Impuriq; gregis complicitiq; fores.

DE DIVINORVM NOMINVM
vsu & interpretatione.

A N N E ego (quanquam senior sacerdos
 Templæ præstantis celebrare Christi
 Suetus, arcanas repetam frequenter
 Voluere chartas)

Au-

Audeam paruo ingenio superni
Extimum Regis superantis orbem
In breues nomen numeros vocare &
Cogere magnum?

Qui neque antiquis patribus probanda
Laude doctrinae, propriue sensus
Par; neque exemplo valeam quietae
Sistere vitae.

Adde & impuri violenta saeculi,
Fraudis ac plena, & sceleris cruenti
Tempora, & sordes, luteamque faciem
Putris Adami.

Non procul mundi penitus ruentis
Fine ab extremo, nisi fallit aut mens,
Aut pater summa miseratus arce
Sustinet orbem,

Penè nutantem, nimiumque inanem;
Quippe virtutes solidae relictis
Iam diu terris, petiere caeli
Templa superni.

Quis rapit me, quis furor usque, vt audax
Nomen appellem validè sacratum,
Quod pij vates veriticolebant
Dicere parci!

Quin & expertes vitij, beatas
Qui tenent sedes Animi, ter amplis
Nomen æternum excipiunt profati
Laudibus antè.

Me sed afflicti populi piorum
Commouet constans studium iuuandi,
Virget & feruens amor, atque cura
Publica pulsat.

Namque

13
Namque præduro miseris labore
Vna solamen pietas opemque
Admouet; cunctis clypeus periculis
Præsidiumque.
Format & puras renouatque mentes
Mentio sacri repetita Verbi,
Atque promissi recreantis auctor
Sæpe vocatus.
Ergo nil quanquam ingenio, meis uel
Vocibus possit tibi laudis addi,
Istud ac nomen renuat prophana
Damnet & ora:
Si tamen quicquam populis piorum,
(Quos fides, quos spes animat, tuique
Vis potens Verbi) cecinisse Vates
Vtile possum:
Te meis certum facilemque votis
Redde, qui cælis humiles ab altis
Despicias terras, genus atque pascis
Omne animantum.
Sponte qui Natum proprium dedisti
Sortis & carnis properare nostræ
Compotem, humanæ ac medicam salutis
Sugere mortem:
Nostra dignatus cumulare sancto
Pectora instinctu, patere in sonori
Nomina hæc, queis tu coleris, venire
Carminis artem.
Non opus nostrum meditor nouumue;
Sed quod antiqui meminere patres,
Fidus interpretes cupio decenti
Reddere versu.

Hæc

Hæc t
Semp
Nunc

Sed p
Vince
Quoc

Nulla
Illius
Noste

Ast da
Ceder
Esto,

Ergo
Nom
Versi

Non
Sit m
Sic tu

Ipsa
Nom
Et ca

Casit
Non
Pleni

83
Hæc tibi quondam placuere; sanctis
Semper audita & placuere templis:
Nunc tibi ut grata hæc petimus tuisque
Commoda constent.

Sed prius nomen fateor colendum **יהוה**
Vincere & nostras superare leges;
Quod tuo Moses tremebundus olim
Audijt ore.

Nulla vis nostris valet æqua verbis
Illius plenum referare sensum,
Noster aut versus pariter notanda
Ferre elementa.

Ast dabis primæ monumenta partis
Cedere in nostros numeros; tuumque
Esto, cui linguæ placeat canendum
Cedere totum,

Ergo te dicam reuerenter **I A M:** **יה**
Nomen hoc nostris sonet excolendum
Versibus; nomen resonet Latinis
Auribus **I A E.**

Non ego hoc primus memorem; nefas id
Sit mihi audenti temerare: magnum
Sic tuum Vates breuiare nomen
Vidimus almos.

Ipsa & arcana docuere linguæ
Nomini huic densas repetisse laudes:
Et canit Graius chorus & Latinus
Sæpe Halelu **I A H,**

Casibus tantum variare iustis
Non malè audaces petimus, quod ipsis
Plenius rebus videatur aptus
Poscere sermo.

Te

Te petens I A S Domine ô vocabo;
Vatis esponam tibi dicta & I A E;
Te canens I A M memorabo summo
Doctus ab I A.

Nomen hoc præstans referet benigno
Numine & certo faciliq̃ue promptum.
Esse te nobis, validumq̃ue dicti.
Pollicitiq̃ue.

Quidquid humani generis saluti
Commodum dicis, statuis, parasq̃ue,
Expedisq̃ue auctor, facis & probas, hoc
Nomine firmas.

Viribus FORTEM solidè ac POTENTEM.
Dicimus, quando sonat E L tuorum. אלה
Ore facundo recinente Vatum.
Pontificumq̃ue.

Qui vales terræ, ac pelagi profundi,
FORTIS, & cæli nitidas creare,
Vertere ac moles; renouare & ampla
Mcenia rursus.

Vt regis nostrum genus, atque mundi
Téperas cursû, bonus & gubernas,
Integer IVDEX, DEVS, atq; PRINCEPS
ARBITER audis.

Sic tui primùm docuit legentes
Spiritus index ELOHIM, relatum אלהים
Sæpiùs nomen varijsq̃ue notum
Gentibus olim.

Ast vbi humanæ mala culpa fraudis
Pertinax lentam tibi concit iram,
Et paras dignas scelerum grauesq̃ue
Sumere pœnas;

Into;

Intona
Quod
VLTOB

Nam t
Inferæ
Spiritu

Ne diu
Nomen
Vtere k

Tuq̃ue
Et pro
PRINC

A D
Gue
Hiff
con

O

O no
Hui
V E L

Qu
Virt
Ter
Tecu
Gra

Intonat verbū rigidū TSEBAOTH, תְּשֵׁבַּוֹת׃
Quod pauet late sinuosa Tellus:

VLTOR & VINDBX memorare, BELLIQ;
ARMIPOTENS que

Nam tuos turmæ vigilant supernæ &
Inferæ ad nutus, varij nocentum
Spiritus, Pestes, Gladij, Fames que,
Ladere promptæ.

Ne diu nostris vitis seuerum
Nomen hoc firmes; magis in superbos.
Vtere hoc Mauros: inimica pacis
Sentiat hoc gens.

Tuque iam nobis placidum te & IAM,
Et proba FORTEM simul & PATRONVM,
PRINCIPEM summū, ac DOMINVM vocari
Numine dextro.

AD D. PETRYM VELLEIVM
Gueuaram Theolog. & Iurisperitum.
Hispalensis Ecclesie Priorem, & Iuris-
consultum Canonicum.

QVI meorum prasidia intima
Præcordiorum perpetuustenes,

O nomen haud ullis mouendum

Huic animæ memori periclis;

VELLEI, piorum latitia ac decus,

Quicumque puris moribus ardua

Virtutis haud accessa vulgo

Templa colunt sapientiæ que:

Tecum peractos dum memoro dies,

Grata & silentum tempora nobis

Nos